

Секція 2.

Статистична оцінка глибини світової економічної кризи

Мазуренко О.К.

к.е.н., професор кафедри статистики ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

АНАЛІЗ ПОЗИЦІОНУВАННЯ УКРАЇНИ НА МІЖНАРОДНИХ ЕНЕРГЕТИЧНИХ РИНКАХ

Глобалізаційні процеси, що породжують об'єднання країн, виникнення різнопрофільних міжнародних організацій, економічна інтеграція та, як наслідок, — конвергенція національних інтересів держав, призводять до декларування спільних стратегічних цілей. Сьогодні європейські наднаціональні інтереси, інтереси країн — членів ЄС та інтереси України в енергетичній сфері виявляються у задекларованих на державному та наднаціональному рівнях документах, де основними цілями є: безпечне та раціональне задоволення попиту на енергоресурси із зменшенням впливу на довкілля та здешевленням вартості самих ресурсів, їх переробки та транспортування до кінцевого споживача.

Досягнення конкурентоспроможності національної економіки все більш залежатиме від її рівня забезпеченості енергетичними ресурсами та місця на світовому енергетичному ринку. Адже, наступні десятиліття функціонування енергетичного ринку характеризуватимуться нестабільністю, яка, поряд із обмеженістю ресурсів, має стати каталізатором інноваційного розвитку економік країн світу. Забезпечення сталої енергетичної політики можливе лише через збалансування трьох вимірів: досягнення високого рівня екологічної стійкості, енергетичної безпеки та енергетичної доступності енергії, що можливо ідентифікувати за допомогою енергетичної трилемми.

Енергетична трилемма — індекс, за допомогою якого можна оцінити енергетичну політику на рівні країни, це певна характеристика енергетичного профіля країни, яка вказує на ключові недоліки та ризики енергетичної політики.

Щорічно Світова рада з енергетики (World Energy Council) публікує результати оцінки ефективності реалізації енергетичної політики країнами світу — The Energy Trilemma Index. Результати індексу енергетичної трилемми у 2016 році показують, що топові місця посідають країни із низькими або нульовими

викидами вуглецю і з високим рівнем енергетичної ефективності (Данія, Швейцарія, Швеція, Нідерланди, Німеччина). Україна у даному рейтингу на 63 позиції, її конкурентною перевагою, відповідно до рейтингу, є енергетична безпека — 28 місце, слабка позиція України у розрізі екологічної складової — 108 місце (у 2015 р. — 111). Енергоефективність України стримує значна частка імпорту палива, зокрема природного газу та нафти. З точки зору екологічного фактору, висока інтенсивність викидів CO₂, яка забезпечена застатковими технологіями очищення на промислових підприємствах, зокрема галузі важкої промисловості. Також стримуючим чинником є енергетична інфраструктура, яка вимагає серйозних інвестицій для її модернізації. Позитивними є тенденції щодо диверсифікації джерел енергії, яка пов'язана з відмовою від російського природного газу, шляхом збільшення видобутку української нафти та газу, а також розвиток ядерної енергетики.

Енергетичні рейтинги є одним із ключових показників при визначенні рівня конкурентоспроможності енергетичного сектора національної економіки, адже для іноземного інвестора високі позиції в енергетичних рейтингах є стимулом для здійснення інвестицій в енергетичний сектор, а також при отриманні міжнародних кредитів, що необхідні країні для економічного зростання та реструктуризації існуючих кредитних портфелів в умовах економічної кризи.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт World Energy Council [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.worldenergy.org/data/trilemma-index/>
2. Офіційний сайт World Coal Association [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.worldcoal.org/resources/coal-statistics/>.
3. Офіційний сайт European Commission [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasionalpaper/2014/pdf/ocp196_en.pdf
4. Офіційний сайт International Energy Agency [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.iea.org/Sankey/index.html>
5. Геец В.М. Проблемность структурных трансформаций экономики стран с развивающимися рынками / В.М. Геец // Економіка та прогнозування. — 2009. — № 1. — С. 54–69.
6. Федулова Л.І. Україна в міжнародних рейтингових оцінках: чинник інноваційно-технологічного розвитку / Л.І. Федулова // Актуальні проблеми економіки. — 2009. — № 5. — С. 39–53